

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput IX. Æternitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

Ubi amici? Ubi divitiæ? Ubi substantia? atque possessiones? Ubi turba? Ubi convivia? Ubi varii & intempestivi cursus? Ubi Reges, atque Potentes? Quomodo à nullo eorum salvari modo possumus: neque verò nobis ipsi opem adferre. At penitus derelicti sumus, & à Deo, & à sancto ejus? Hæc erunt, quæ pangent desperati carmina.

ÆTERNITAS.

Inter infinita tormentorum genera unum est quod damnatos acutissime urit, quod sibi dictum esse nimis verè illud Jeremiæ intelligant; *Perditus in ætenuum eris.* [a] Immane supplicium perferunt à cæca nocte, quàm stygiæ tenebræ secum vehunt & excludendo solem, commune captivorum solatium. Neque tolerabilior est mephitis illa, quæ exhalatur ex inferorum cloaca, plena pestilentissimi fœtoris. Augent dolorem multiplices lachrymæ, quæ ex oculis quasi continuo fonte fluunt. Porro miseriam miserrimorum apud Inferos

N 4

civium

a Cap. 51. 26.

civium accendit ignis stygius. Acerba hæc omnia. Sed nil his omnibus acerbius illo, quod singulis tormentis totâ mole incumbit, Æternitatis pondere. Hoc immensum pondus cum his momentis ponderasset falax quidam Juvenis (a) (de quo Granatensis,) sic ipse secum differere. Non posset invenire homo aliquis in hoc mundo sani cerebri, qui totius mundi imperium vellet admittere eâ conditione, ut per annos 30. aut 40. in lectulo plumis molli, in culcitra rosæ & liliis strata extensus jaceret. Quod si ita est, quæ mania, quæ phrenesis, quæ hominum dementia, velle pro re nihili amplecti lectum ardentem, in quo torreatur æternum? Ea cogitatio sic hominem pupugit, ut ad frugem redierit, & tandem ob exquisitas, quibus pollebat, virtutes, in Antistitem fuerit adscitus. Penetraverat in ipsa Æternitatis adyta eminentissimus Cardinalis Bellarminus, cum il-

la.

a *Dux pecc. l. 1. p. c. 10.*

la verba Lovanii in D. Michaëlis templo è suggestu proferret: (a) *Tam horrenda res est, sine fine torqueri, ut licet unus tantum ex omnibus filiis Adæ tali supplicio esset mactandus, meritò omnibus pavendum ac trepidandum esset. Si ista non credimus, ubi est fides nostra? Si credimus, ubi iudicium? Si sanæ mentis sumus, si Divinis oraculis, si Prophetarum vaticiniis, si Ecclesiæ, si Christo, si Deo fidem adhibemus, quo pacto tam horrendo periculo imminente dormimus?* (b) *O aternitas!* (exclamat nonnemo) *quem cui consideratio non movet, caret vel mente, vel fide.* O quæ calamitas! immersum esse in stagno sulphureo, velut victimam destinatam ad pœnas persolvendas, in igne excitato flatu iræ Divinæ: nil amplius circa videre, nisi terrificæ demonum spectra, ad nihil superesse, nisi ad tormenta & cruciatus in toto corpore & anima perferendos:

N 5

depre-

a *Serm. de infer.* b *Pædag. Christ. p. 1.*
c. 8. §. 8.

deprehendere gehennam in propria conscientia: aliam non habere vitam, quàm æternitatem pœnarum: immodò momentis singulis cogitare, hoc omne & totum quod patior, in flamma, in sulphure, in pice, in fœtore, siti, & fame, sine fine, absque cessatione, sine interruptione minima, perpetuò esse patiendum. Hoc demum est terribilissimum omnium terribilissimum.

Conceperat illud terribile arcantum, quantum fas est homini, [a] Ægidius ille Religiosissimus, qui affirmabat: si unus tantum homo damnandus esset, cæterique omnes salvandi: ego totis viribus adniterer, ne unquam peccarem, ne sic essem ille unus. Quid verò ad ista talia nobis animi est? imò, quis esse debet? opportunè Bernardus? [b] *Alterum è duobus eligamus, aut semper cruciari cum impiis, aut perpetuò latari cum Sanctis. Bonum siquidem & malum; vita & mors, ante nos sunt posita: ut ad quod voluerimus, manus extendamus. Magni utrimque momenti sunt ea, quæ Christiano in*
a A Lapid. in 1. petri 1. 10. b de Ani. 23.

deliberatione venire oportet. Utrimq;
æternitas est; sed altera beata; infortu-
nata altera: ab hominis cujusque ele-
ctione pendet, utram admittat. Qui
recte, prudenterq; vult eligere, neces-
se est, imitetur Davidem, cujus est il-
lud: [a] *Cogitavi dies antiquos; annos æ-*
ternos in mente habui; & meditatus sum
nocte cum corde meo. Dignum planè ex-
ercitium, non infimis duntaxat mor-
talibus, & mediocribus, sed summis e-
tiam Capitibus, & coronatis vertici-
bus, dies, noctesq; cum securâ æter-
nitate occupari, præsertim quando de
eâdem, volucres sibi aliisque occinunt.
Civis Erfordii, corvum olim habuit,
domi suæ cicurem incolam: Advertit
aliquando herus, quod avis tristior se-
deret, suisq; se plumis involveret me-
ditabundæ similis: Ergò hortatur,
quid mente coqueret, aut quæ severior
cogitatio animum exederet. Tum cor-
vus quâ voce potuit: *Cogitavi; in-*
quit, dies antiquos; & annos æternos
in mente habui: hæc ubi dixi, si-
mul ex oculis patris familias abiit; ut

a Ps. 76. 67.

N 6

cre-

credibile fit , sub corvi schemate , spiritum aliquem latuisse , quem æternitatis memoria exercuerit. Neque tamen moror , spiritus hic fuerit , an veri nominis corvus ? vellem , ut cum ipso singuli quotidie , imò in momenta singula nobis occineremus de annis æternis transigendis : aut inter gaudia quondam Beatorum , aut inter inferorum supplicia. Denique , hæc pauca tecum identidem meditare : Neceffe est , mihi , sit post ultimum halitum corpori , & animæ , æternum benè , vel æternum malè elige , benè elegisse , erit eligenti æternum bonum ; malè , æternum malum.

Ut quæ legisti effugias , hæc pauca expendas.

Quid gravius , quàm semper velle quod nunquam erit , & semper nolle quod nunquam erit ? In æternum peccator non assequetur quod vult , & quod non vult ; nihilominus in æternum cogetur pati. *Clarius in Orat. 12.*

Quid (inquit quidam Sanctus) tri-
stius

stius & durius , quàm dici semper
NON, ad ea quæ petuntur ; & semper
dici ITA , ad hæc quæ maximè odisti?
Ad districti iudicii iustitiã pertinet, ut
nunquam careant supplicio , quorum
mens in hac vita nunquam voluit ca-
rere peccato , & nullus detur iniquo
terminus ultionis , quia quamdiu va-
luit, habere noluit terminum crimi-
num criminis : S. Greg. in Moral.

Tunc videbit impius quòd Deus
cuncta conspiciat , cùm viderit se pro
occultis damnari ; aperiet oculos in
pœna, quos claudit in culpâ. Idem 25.
Moral. cap. 3.

Cruciatur, & non extinguitur; mo-
ritur, & vivit; deficit, & subsistit; fini-
tur, & sine fine est. Idem l. 9. moral. c. 40.

EXEMPLUM.

Jordanus Generalis Ordinis S. Do-
minici, filium cujusdam Comitis la-
scivum ac salacem, inferorum obje-
ctis pœnis ad frugem convertit. Multa
illi suggererat pia consilia, & salubria
monita, sed surdo canebat, cæco præ-
lucebat. Tandem cùm videret eum
formâ

formâ decorum, vultu speciosum, aspectu gratum, his illum aggreditur verbis: O Juvenis speciosissime, unum te rogo, ut quando respicies tu ipsius formam & formæ suspicies venustatem, quando pulcherrima illa intuebere membra, cogita, sed serio: Nunquid dolendum foret, si contingeret formosa hæc formosissimi corporis membra, fieri æterni incendi fomenta, perennium flammarum pabula? si illi limpidi oculi, aurea cæsaries, eburnea frons, roseæ genæ, corallina labra, nivea cervix, lactea colla, hoc tam affabre concinnatum corpus deberet obduci fuligine, involvi sulphure, fumare inter crepitantium flammarum globos? Non caruit hoc consilium successu: sæpius hæc Juvenis ille secum perpendere, sæpius in mentem revocare: nec fructu pœnitendo. Nam perspectâ tandem rerum omnium vanitate, mundum jussit res suas habere, eique renuntians, ad religiosam se contulit familiam, malens ibi brevi tempore corpus affligere pœnitentiis, quam æternis affligi suppliciis. Ju-

Juvenis quidam in quasvis sese effundebat delicias. Interdiu ambulabat inter rosas, noctu cubabat inter plumas; omne tempus terebat inter delicias. Hic die quodam hæc secum cogitare: illam quam duceret vitam, esse viam ad mortem: incumbere sibi necessitatem semel patiendi vel hinc parva, vel postea summa: nemini fas esse transire à delitiis ad delicias; toto corpore, totâ æternitate ardere; non tantum esse grave, sed intolerabile. Ergo patiamur, ne patiamur: hinc ad momentum, ve postea in æternum. His ita expensis, ad D. Dominici sese contulit asceterium. Cum in sacra illa pietatis palæstra, corpus suum inflictis per cilicia, & flagella pœnis, graviter exerceret; parentes conscii, virum gravem ad eum delegant, qui suaderet, priusquam votis se Deo obstringeret, à statione discederet, Ordinem desereret. Quia, inquit, naturæ complexione nimis es delicatus, non poteris tam rigidi Ordinis sustinere asperitatem; ad quem Juvenis; Itane verò? Ideo mi-

hî

hi ad mundum suades reditum, quia delicatus sum; At hæc ipsa unica fuit, cur mundum deserui, causa: cum enim non nescirem me adeo esse delicatum, ut nec pulicis in summa cute possim perferre aculeum, nec unius noctis febriculam, nec unius scintillæ ardorem, quin præ dolore exclamem: Aeternos, eosque acerbissimos, per singula totius corporis membra, qui poterò sustinere cruciatus? Itaque cum alterutrum sit eligendum, elegi potius poenitentiae asperitatem in hoc Ordine, quam poenarum acerbicatem in illo loco, ubi nullus est ordo.

O homo qui desideras regnum Dei possidere, cur fecisti malum? Dum potes, emenda: dum tempus habes, clama ad omnipotentem Deum: dum datur spatium, luge: dum licentia est, poeniteas: festina dum potes, dum anima versatur in corpore, dum adhuc vivis, futurum remedium requirere tibi, priusquam te in profundo absorbeat pelagus, & priusquam te malignus rapiat infernus, ubi nulla datur indulgentia, tibi nul-

quid
unica
cum
deli-
a cure
arius
tilla
nem:
r fin-
i po-
cum
otius
Ordi-
n il-
Dei
po-
ama
atur
eni-
uma
ivis,
rius-
gus,
fer-
tibi
nul-

nullus regreditur ad veniam. S. Aug.
serm. 40. de Sanct.

Si haberes (ut ait S. Hieron.) sapientiē
Salomonis, pulchritudinem, & formā
Absolonis, fortitudinem Samsonis, an-
nos, & vitæ tempora Enoch, Croesi
divitias, Octaviani potentiam, quid
hæc omnia in fine vitæ profuerint, si
corpus vermibus, anima diabolis ce-
dat, ut cum divite Epulone æternis
tormentis torqueatur?

Expiatura erit illic inextinguibilis
concrematio, quidquid hic non studu-
erit sanare correptio. Ardens inferni
puteus aperietur, descensus erit, redi-
tus non erit. Illic denudati, & corpo-
raliter mortui perpetuum demergen-
tur, dejiciendi in tenebras exteriores
infeliciter exclusi, infelicius includen-
di. De hoc puteo Propheta dicit: *Ne-
que absorbeat profundum, neque urgeat
super me puteus os suum.* Psal. 68. Ideo
dicit, *Neque urgeat super me puteus os
suum*: quia cum susceperit reos, clau-
detur sursum, & aperietur deorsum,
dilatabitur in profundum, nullum spi-
ramen,

amen, nullus liber anhelitus claustr
desuper urgentibus relinquetur, de-
trudentur illic vale dicentes rerum
naturæ, ultra nescientur à Deo, qui
Deum scire noluerunt, morituri
vitæ & morti sine fine vi-
cturi. Eusebius Gall.

